

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCAN DİLLƏR UNİVERSİTETİ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan
İlham Əliyevin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş

“XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN AKTUAL PROBLEMLƏRİ”

Respublika elmi-praktik konfransı

TEZİSLƏR TOPLUSU

Bakı, 23 dekabr 2021-ci il

Redaksiyanın ünvanı:
Az1014, Bakı şəhəri, R.Behbudov küçəsi, 134.
Azərbaycan Dillər Universiteti,
Email: aduelmixeberler@gmail.com

“XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN AKTUAL PROBLEMLƏRİ”.

Respublika elmi-praktik nəfrası. TEZİSLƏR TOPLUSU.

– Bakı: Sim-sim Press, 2021. – 196 səh.

ISBN: 978-9952-37-693-7

© ADU, 2021

Konfransın redaksiya heyəti:

Sədr: **Abdullayev K.M.**
Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru, akademik

Sədr müavini: **Məmmədov N.İ.**
Elm və innovasiya məsələləri üzrə prorektor, professor

Üzvlər:

Aliyev C.Q.	– ADU-nun Psixologiya kafedrasının dosenti
Babayeva Ş.R.	– ADU-nun Psixologiya kafedrasının müdiri, dosent
Cahangirov F.F.	– Təhsil-1 fakültəsinin dekanı, professor
Cəfərov A.M.	– İngilis dilinin leksikologiyası və üslubiyyəti kafedrasının müdiri, dosent
Əliyev Ə.Ə.	– ADU-nun Psixologiya kafedrasının dosenti
İmanova S.R.	– ADU-nun Elm şöbəsinin müdiri, dosent
Kazımbəyli İ.F.	– ADU-nun Beynəlxalq münasibətlər və Regionşünaslıq fakültəsinin dekanı, professor
Şirəliyeva G.X.	– Xarici dillərin tədrisi metodikası kafedrasının müdiri, dosent
Şükürova F.Ş.	– Təhsil-1 fakültəsinin nəzdində Xarici dillərin tədrisi metodikası kafedrasının baş müəllimi, pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru
Vəliyeva M.Ə.	– İngilis dilinin leksikologiyası və üslubiyyəti-2 kafedrasının dosenti
Yusifzadə A.M.	– ADU-nun Beynəlxalq münasibətlər kafedrasının müdiri, professor
Zeynalova N.E.	– ADU-nun Pedaqogika kafedrasının müdiri, dosent

BÖLMƏLƏR

- I. BÖYÜK ZƏFƏRƏ GEDƏN YOL: PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN
UĞURLU XARİCİ SİYASƏTİ**
- II. XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN PEDAQOJİ ASPEKTLƏRİ**
- III. XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN PSIXOLOJİ ASPEKTLƏRİ**
- IV. XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN LİNQVİSTİK PROBLEMLƏRİ**
- V. XARİCİ DİLLƏRİN ONLAYN TƏDRİSİNİN AKTUAL
PROBLEMLƏRİ**

A.A.Potebnyanın dövründə dilin öyrənilməsinə «atomar» yanaşma üstünlük təşkil edirdi, yəni hər bir dil hadisəsi ayrılıqda, başqalarından qoparılaq və dilin ümumi inkişafından kənarda nəzərdən keçirilirdi. Buna görə də alimin dil tarixindəki bu və ya digər hadisənin başqaları ilə əlaqədə və münasibətdə öyrənilməsinin vacibliyi haqqında fikri öz dövrü üçün inqilabi idi.

Beləliklə, dil etnosun əsas əlamətlərindən biri kimi çıxış edir. O, düşünmə hadisəsi və kommunikasiya vasitəsidir. Etnik birliyin yaranmasında onun rolu böyükdür. O, etnogenezin mexanizmlərindən biri və nəsillər arasında əlaqələndirici qismində çıxış edir. Etnos inkişaf etdikcə dil də inkişaf edir və etnosun əsas əlamətinə çevrilir.

Bu tezis xarici dillərin tədrisi prosesində uğurla tətbiq edilə bilər.

Ədəbiyyat:

1. Гердер И.Г. Трактат о происхождении языка.- М.: ЛКИ, 2007.
2. Пинкер С. Язык как инстинкт. М.: УРСС, 2004.
3. Потебня А.А. Мысль и язык / <https://mybiblioteka.su/9-4312.html>
4. Хомский Н. О природе и языке. М.: КомКнига, 2005.
5. Christiansen, Chater 2008 - Christiansen M.H., Chater N. Language as Shaped by the
6. Brain // Behavioral and brain sciences. -2008., Vol. 31, p. 489–558
7. Hauser M.D., Chomsky N., Fitch W.T. The Faculty of Language: What is it, Who has it,
8. and How did it Evolve? // Science, 2002, Vol. 298, p. 1569- 1579;

Səlimova Nərgiz
Azərbaycan Dillər Universiteti

DÜNYANIN DİL MƏNZƏRƏSİ VƏ ONUN YARADILMASINDA DİL VASİTƏLƏRİNİN ROLU

Açar sözlər: *ümumxalq dili, diskurs, ədəbi dil, qeyri-ədəbi dil*

Obyektiv gerçəkliyi dünyanın mənzərəsi kimi götürsək, onun dil vasitələrinin köməkliyi ilə yaradılan obrazını **dünyanın dil mənzərəsi** adlandırmaq olar. Lakin dünyanın dil mənzərəsinin yaradılması özü-özlüyündə məqsəd deyil. Dünyanın dil mənzərəsi konkret diskursda obyektivləşir və yalnız digər dil daşıyıcısının koqnitiv məkanında həmin mənzərə müəyyən əks olunduqda onun mövcudluğu özünü təsdiqləyir.

Xalqın dili uzun müddət ərzində konkret milli mühitdə formalaşır, nəsilən nəsillə ötürülür. Bunu adətən ümumxalq dili adlandırırlar. Lakin ümumxalq dili mürəkkəb bir orqanizmdir. O bütün özəlliklərinin məcmusu ilə başqa dillərdən fərqlənir. İstənilən milli dil tərkibinə görə yekrəng deyil, çünki onun daşıyıcıları, ondan istifadə edənlər sosial mövqeləri və vəziyyətləri, məşğuliyyətləri, mədəni səviyyəsi və s. görə fərqlidirlər və bu səbəbdən onların söz ehtiyatı, çatdırmaq istədikləri və s. fərqli olur.

Dilin daşıyıcıları həmişə konkret şəxsiyyətlərdir və bu şəxsiyyətlər bir-biri ilə heç də identik deyillər: onların daxili aləmi və həyatda mövqeləri, məqsədləri, dünya görüşləri, hətta kommunikativ kompetentlikləri və s. xeyli fərqli olur. “Dil və mədəniyyətin nisbəti tam və hissə arasındakı nisbət kimi nəzərdən keçirilir. Dil mədəniyyətin komponenti və aləti kimi qavranılır ki, bu da dilin milli mənsubluğu ilə milli mədəniyyət tipi arasında izomorfizmi aşkarlamağa imkan verir” [6, s. 202].

Qeyd etmək lazımdır ki, dünyanın dil mənzərəsinin hələ də dəqiq tərfi yoxdur. Bu terminin izahında əsas iki bir-birinə əks mülahizə fərqləndirmək olar. Alimlərin bir qismi hesab edir ki, DİL daşıyıcısının dünya görüşünü tam müəyyənləşdirir. Digərləri isə bu fikirdədir ki, dünyagörüşü insanların danışdığı dildən asılı deyil. Şüur və təfəkkürün dillə şərtlənməsi ilə bağlı məsələ fikrin verbal və ya qeyri-verbal olması ilə bağlıdır. “Verballıq” yanaşmasına görə, “təfəkkür həmişə verbal formada gedir, hətta yüksək abstraksiya səviyyəsinə çatsa da belə” [1, s.16], yəni verballaşmaya qədər hazır fikir mövcud deyil [4, s.256]. Digərləri dünyanın dil mənzərəsinin mövcudluğunu və bununla da ayrı-ayrı mədəni birliklərin nümayəndələrinin təfəkküründəki fərqləri qəbul etsələr də, onları dillər arasındakı fərqlərlə deyil, bu və ya digər mədəniyyətdə yayılmış fəaliyyət növləri arasındakı fərqlərlə, sosiallaşmalarının müxtəlifliyi ilə izah edirlər [3, s.231].

Dünyanın mənzərəsi və dünyanın dil mənzərəsi anlayışlarını bir-birindən fərqləndirmək lazımdır. Birinci insanın iradəsindən asılı olmayaraq obyektiv gerçəklikdə mövcuddursa, ikincisi insanın obyektiv gerçəkliyi dil vasitələrinin köməkliyi ilə əks etdirməsi nəticəsində formalaşır və müəyyən yazılı və ya şifahi diskurs şəklində mövcud olur. Bu diskurslar isə ümumxalq dilinin ən müxtəlif vasitələrinin köməkliyi ilə yaradılır. Əgər ümumxalq dilini daim inkişafda olan orqanizm kimi götürsək, bu «orqanizmin» tərkibində müxtəlif leksik qruplar fərqləndirilə bilər. Ümumxalq dilinin tərkibində ədəbi dil və danışiq dili olmaqla bir-birini tamamlayan iki «dil» fərqləndirmək mümkündür. Ədəbi dil normativ dil də adlandırılır. Ədəbi dil qısa zaman kəsiyində az dəyişir. Çünki əgər hər bir dil daşıyıcısı istədiyi kimi əsas informasiya daşıyıcısı olan dilin vəhidlərini əsaslı şəkildə dəyişməyə qabil olsa, onda vahid milli məkan, dil məkanı, dil daşıyıcılarının qarşılıqlı anlaşması qeyri-mümkün olar.

Ümumxalq dili, adətən, ədəbi və qeyri-ədəbi olmaqla iki iri hissəyə bölünür. Ədəbi dilin əsas göstəriciləri cilalanmış olması və normativliyidirsə, qeyri-ədəbi dil məhz bu «buxovlar»dan azaddır. Amma bu iki qrup leksika bir-birindən təcrid olunmuş şəkildə nəzərdən keçirilmir, dünyanın dil mənzərəsinin yaradılmasında onların hər birinin öz yeri var.

Təqdim olunmuş tezis xarici dillərin tədrisinə tətbiqi mümkündür.

Ədəbiyyat:

1. Верещагин, Е.М., Костомаров, В.Г. Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е.М. Верещагин, В.Г.Костомаров. // Изд. 2-ое. – М.: Русский язык, 1976.
2. Морковкин, В. В. Опыт идеографического описания лексики (анализ слов со значением времени в русском языке) / В. В. Морковкин. — М.: Изд. Моск. унта, 1977.
3. Небольсина, П.А. Языковая картина мира: определение понятия / П.А.Небольсина. – М.: Изд-во ПСТГУ, 2005.
4. Роль человеческого фактора в языке: Язык и картина мира / Б.А.Серебренников, Е.С. Кубрякова, В.И. Постовалова и др.— М.: Наука, 1988.
5. Русский язык: Энциклопедия / Гл. ред. Ю.Н. Караулов. – М.: Дрофа, 1998. – S. 671-672.
6. Степанов, Ю.С. В трехмерном пространстве языка / Ю.С. Степанов. – М.: Наука, 1985.

MÜNDƏRİCAT

I. BÖYÜK ZƏFƏRƏ GEDƏN YOL: PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN UĞURLU XARİCİ SİYASƏTİ

<i>Cəfərova Tamam</i>	
60 İLİN ZƏFƏR ZİRVƏSİ.....	5
<i>Güləmirli Fatimə</i>	
İLHAM ƏLİYEVİN UĞURLU XARİCİ SİYASƏT STRATEGİYASI: AZƏRBAYCANIN QOŞULMAMA HƏRƏKATINDA İŞTİRAKI.....	7
<i>Haqverdiyeva Nigar</i>	
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ CƏNAB İLHAM ƏLİYEVİN 2020-Cİ İLDƏ 44 GÜNLÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİ DÖVRÜNDƏ, (27 Sentyabr – 10 NOYABR 2020-Cİ İL) XARİCİ MƏDİAYA VERDİYİ MÜSAHİBƏLƏRİN ƏHƏMİYYƏTİNƏ DAİR	9
<i>İlyasova Jalə</i>	
UZAQQÖRƏN SİYASƏTÇİ, GÜCLÜ LİDER	11
<i>İmanova Samirə</i>	
İLHAM ƏLİYEV – BÖYÜK QƏLƏBƏYƏ APARAN LİDER	12
<i>Kazımbəyli İbrahim</i>	
İKİNCİ QARABAĞ SAVAŞINDA DÖVLƏT, XALQ, ORDU BİRLİYİNİN FORMALAŞMASINDA İLHAM ƏLİYEV FAKTORU	13
<i>Osmanlı Anar</i>	
İLHAM ƏLİYEVİN XARİCİ SİYASƏTİNDƏ MULTİKULTURALİZMİN YERİ	15
<i>Yadigarova Aytən</i>	
ZƏFƏRƏ APARAN YOLDA PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN XARİCİ MƏTBUAT ORQANLARINA VERDİYİ MÜSAHİBƏLƏRİN XARİCİ SİYASƏTDƏ ROLU	16

II. XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN PEDAQOJİ ASPEKTLƏRİ

<i>Abbasov Oqtay</i>	
XARİCİ DİL DƏRSLƏRİNDƏ VƏTƏNPƏRVƏRLİK TƏRBİYƏSİ.....	18
<i>Abdullayeva Tamilla</i>	
TƏLƏBƏLƏRDƏ İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİ ZAMANI EŞİDİB-ANLAMA BACARIQLARININ FORMALAŞDIRILMASI ÜÇÜN TƏLİM MƏTƏRİALLARININ SEÇİLMƏSİ	19
<i>Abuzərli Sevdə</i>	
TƏLƏBƏLƏRİN KOMMUNİKASIYAYÖNÜMLÜ ŞİFAHİ NİTQ VƏRDİŞLƏRİNİN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİNDƏ AUTENTİK MƏTƏRİALLARIN VACİBLİYİ.....	20
<i>Allahverdiyev Rəmin</i>	
AZƏRBAYCANDA XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNİN MÖVCUD ÇATIŞMAZLIQLARI VƏ PROBLEMDƏN ÇIXIŞ YOLLARI	22
<i>Axundzadə Təhira</i>	
XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ MƏDƏNİYYƏTİN ROLU	23
<i>Bağirova Vəfa</i>	
İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ YARADICI YAZININ TƏTBİQİ METODOLOGİYASI.....	24

Bəşirov Vidadi	
XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN PEDAQOJİ HƏDƏFLƏRİ.....	25
Cəfərova Afər	
GƏLƏCƏK İNKİŞAF ÜÇÜN TƏHSİL SAHƏSİNDƏ GÖRÜLƏCƏK İŞLƏR.....	27
Ələkbərova Məhbubə	
İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ QEYRİ-ƏNƏNƏVİ ÜSULLARDAN İSTİFADƏ TEKNOLOGİYASI.....	28
Əlibabayeva Dürdanə	
ÜMUMİ ORTA TƏHSİL MƏKTƏBİNDƏ XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNİN İBTİDAİ MƏRHƏLƏSİNDƏ LİNQVİSTİK OYUNLAR.....	29
Əliyeva Leyla	
TƏDRİSİN İLKİN MƏRHƏLƏSİNDƏ ŞİFAHİ NİTQIN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ YOLLARI	31
Əliyeva Sevinc	
XARİCİ DİLDƏ OXU VƏRDİŞLƏRİNİN AŞILANMASI ÜSULLARI	32
Амурова Гёзель	
ПОЗНАВАТЕЛЬНАЯ АКТИВНОСТЬ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА	33
Əsədova Lala	
XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNDƏ İNTERAKTİVLİK VƏ İNTEQRASIYA FƏAL TƏLİM METODLARI KİMİ	34
Əsədova Məryəm	
DƏRS PROSESİNDƏ XARİCİ DİL TƏDRİSİNƏ TƏTBİQ EDİLƏN YANAŞMALAR	36
Əskərov Vazeh	
DİL FAKÜLTƏLƏRİNİN YUXARI KURSLARINDA TƏLƏBƏLƏRDƏ YAZI BACARIQLARININ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ İMKANLARI.....	37
Fərəcbəyli Könül	
İNGİLİS DİLİ DƏRSLƏRİNDƏ TƏLƏBƏLƏRDƏ KOMMUNİKATİV SƏRİŞTƏNİN FORMALAŞDIRILMASI YOLLARI	38
Hasanova Lala	
WAYS OF SOLVING SOME PROBLEMS APPEARED IN TEACHING ENGLISH.....	40
Həsənova Vüsalə	
İKİNCİ DİL QRAMMATİKASININ ÖYRƏDİLMƏSİ VƏ ÖYRƏNİLMƏSİNDƏ ÜÇ ƏSAS METOD.....	41
Hüseynova Fəridə	
İNGİLİS DİLİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİNDƏ SOSIAL-MƏDƏNİ YANAŞMALARIN ROLU.....	42
Гусейнова Рамилә	
ФОРМИРОВАНИЕ ЛЕКСИЧЕСКИХ НАВЫКОВ УЧАЩИХСЯ СРЕДНИХ КЛАССОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	44
Xəspoladova Sevdə	
XARİCİ DİL DƏRSLƏRİNDƏ ŞƏXSİYYƏTYÖNÜMLÜ MÜHİTİN YARADILMASI	45
Xəlilova Xanım	
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОБУЧЕНИЯ РЕЧЕВОМУ ОБЩЕНИЮ НА ЯПОНСКОМ ЯЗЫКЕ.....	47
Xiyalova Naibə	
XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ PEDAQOJİ TƏLİM VASİTƏLƏRİNDƏN İSTİFADƏ	48
Xudayarova Günel	
İNGİLİS DİLİNİN ÖYRƏNİLMƏSİNDƏ TƏLƏBƏLƏRƏ XARİCİ MOTİVASIYANIN TƏSİRİ.	49

İbrahimova Aygün

ORTA MƏKTƏB ŞAGİRDlərİNDƏ XARİCİ DİLDƏ OXU BACARIQLARININ FORMALAŞDIRILMASI YOLLARI	50
--	----

İmanova Sevdə

THE CRITERIA OF CULTURE BASED FOREIGN LANGUAGE TEACHING MATERIAL WITH THE INTERCULTURAL COMPETENCE PROMOTING ASPECT IN CASE OF AZERBAIJANI UNIVERSITY OF LANGUAGES.....	52
---	----

Kərimov İbrahim

XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ METODLARIN ROLU VƏ ƏHƏMİYYƏTİ	53
---	----

Красикова Тамара

МЕЖКУЛЬТУРНЫЙ ПОДХОД В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ	54
--	----

Qəribova Mehbarə

XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNDƏ KOMMUNİKATİV SƏRİŞTƏNİN MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI ÜNSİYYƏT VASİTƏLƏRİ İLƏ FORMALAŞMASI.....	56
--	----

Mehdiyeva Aytəkin

MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI KOMMUNİKASIYADA KOMPETENSIYANI VƏ BACARIQLARIN NİSBƏTİ	57
--	----

Məmmədova Bənövşə

İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ İDİOSTİL VƏ DİL ŞƏXSİYYƏTİ FAKTORLARI HAQQINDA	58
--	----

Məmmədova Samirə

XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ PEDAQOGİKA VƏ TƏHSİL (TƏLİM VƏ TƏRBİYƏ)	60
---	----

Məmmədova Şəlalə

TƏDRİS PROSESİNDƏ ANAFORİK ƏLAQƏNİN ROLU	61
--	----

Məmmədova Təranə

AZƏRBAYCANDA XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNDƏ İNTERAKTİV METODDAN İSTİFADƏ EDİLMƏSİ ÜSULLARI	62
---	----

Məmmədrzayeva Tamara

XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNƏ PEDAQOJİ YANAŞMA.....	63
---	----

Məmmədzadə Rəhiməxanım

PEDAQOJİ TƏHSİLDƏ TƏLƏBƏ YARADICILIĞININ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ.....	64
---	----

Musayeva Gülnar

XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNDƏ PEDAQOJİ PROBLEMLƏR	67
--	----

Mustafayeva Jalə

XARİCİ DİL DƏRSLƏRİNİN PLANLAŞDIRILMASINDA ÖYRƏNƏNLƏRİN FƏRDİ XÜSUSİYYƏTLƏRİNİN NƏZƏRƏ ALINMASI.....	68
---	----

Mustafayeva Nərmin

İNGİLİS DİLİ DƏRSLƏRİNDƏ AŞAĞI KURS TƏLƏBƏLƏRİNƏ FRAZEOLGİZMLƏRİN TƏDRİSİ METODİKASI	69
---	----

Mustafayeva Sənubər

FRANSIZ DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ ƏYLƏNCƏLİ FONETİK ÇALIŞMALARDAN İSTİFADƏ YOLLARI	70
--	----

Zeynalova Nigar

TƏHSİLDƏ KREATİV YANAŞMANIN ƏHƏMİYYƏTİ	72
--	----

Nuriyev Yaşar

XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ KOMMUNİKATİV-KOQNİTİV TƏLİMİN ÜSTÜNLÜKLƏRİ ...	74
--	----

Rzayeva Gülnarə, Babayeva Suad

ДИАЛОГ КАК МОДЕЛЬ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ ДЕЛОВОМУ РУССКОМУ ЯЗЫКУ 75

Садыгова Афғаз

НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ОРГАНИЗАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ РКИ 77

Salmanova Jalə

FRANSIZ DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ PLÜRALİST YANAŞMA 78

Seyidova Günay

TƏLİM MÜHİTİNİN ƏHƏMİYYƏTİ 79

Şıxəliyeva Röya

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN İDARƏ OLUNMASINDA YENİ MODELLƏR 80

Tahirova Şəfiqə

XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ AKMEOLOJİ TEXNOLOGİYALARIN ƏHƏMİYYƏTİ 81

III. XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN PSIXOLOJİ ASPEKTLƏRİ

*Abbasova Gülnur*DƏRSLƏRDƏ MÜƏLLİMİN PSIXOLOGİYA İLƏ BAĞLI BİLİKLƏRDƏN
İSTİFADƏ ETMƏSİNİN ZƏRURİLİYİ 83*Abdullayeva Gülnar*XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ KOMMUNİKATİV YANAŞMANIN
TƏTBİQİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ 84*Abiyeva Fidan*

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES 85

Əliyeva Sevinc

XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNƏ PSIXOLOJİ VƏ PEDAQOJİ YANAŞMA 86

*İsgəndərova İlhamə*İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ ŞİFAHİ NİTQIN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİNİN SƏMƏRƏLİ
YOLLARI VƏ ONUN PSIXOLOJİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ 87*Məmmədov Misgər*

TƏFƏKKÜRÜN PRİNSİPLƏRİ VƏ XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNİN MÜASİR PROBLEMLƏRİ ... 88

*Султан Наргиз*РАЗВИТИЕ РЕЧИ И ЕЁ РОЛЬ В СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ АДАПТАЦИИ
ДЕТЕЙ С АУТИЗМОМ 89

IV. XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN LİNGVİSTİK PROBLEMLƏRİ

*Аббасов Рафиз*ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ НА УРОКАХ
КИТАЙСКОГО ЯЗЫКА 92*Abdurahmanova Röya*

STRUKTURALİZMİN NOAM XOMSKİ YARADICILIĞINA TƏSİRİ 93

Ağarzayeva Qızılgül

MƏTN DƏ RİTM MELODİK VASİTƏLƏR 95

*Агазаде Мялейкя*ПРОБЛЕМЫ ПЕРЕВОДА РЕКЛАМНЫХ СЛОГАНОВ
(НА МАТЕРИАЛЕ ФРАНЦУЗСКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ) 96

Babayeva Vüsalə	
FRAZEOLÖJİ BİRLƏŞMƏLƏRİN XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNDƏ YERİ	97
Bədalbəyli Pərvin	
DİL İŞARƏLƏRİNİN QEYRİ-SƏLİSLİYİ.....	98
Bədalova Ağanisa	
FRANSA VƏ AZƏRBAYCAN MEDIA DİSKURSUNDA SİYASİ NİTQİN İFADƏLİLİYİ.....	101
Cabbarlı Təranə	
İNGİLİS DİLİNDƏ HEÇAYARADAN SONORLARIN TƏDRİSİNDƏ QARŞIYA ÇIXAN PROBLEMLƏR	102
Cəbrayilova Vəfa	
İNGİLİS DİLİ SONORLARININ ARTİKULYASIYA XÜSUSİYYƏTLƏRİNƏ DAİR.....	103
Cəfərov Amil	
FRAZEOLÖJİ İNTENSİFİKATOR DİSKURSUN İNTENSİONAL KOHERENTLİYİ KİMİ.....	104
Cəfərova Pərvanə	
İNGİLİS DİLİNDƏ ZƏİF VƏ QÜVVƏTLİ HEÇALARIN FONETİK XÜSUSİYYƏTLƏRİNƏ DAİR.....	106
Cəfərova Ülkər	
AZƏRBAYCAN VƏ İNGİLİS DİLLƏRİNDƏ "GÖZƏLLİK" KONSEPTİNƏ DAİR BƏZİ QEYDLƏR.....	107
Cahangirov Fikrət	
DİL VƏ MƏDƏNİYYƏTİN QARŞILIQLI ƏLAQƏSİ PROBLEMİNƏ YENİ YANAŞMA.....	108
Əbdülrəhimova Nüşabə	
MÜASİR TEXNOLOGİYALAR VASİTƏSİ İLƏ TƏLƏBƏLƏRDƏ DİSKURSIV BACARIQLARIN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİNİN LİNQVİSTİK ASPEKTLƏRİ.....	109
Əhmədovlu Abbasəli	
"BEOVULF" EPOSUNDA QƏHRƏMANLIQ KODLARI.....	111
Əliyeva Ağabikə	
FONETİKA DƏRSLƏRİNDƏ RİTMİK QRUPUN TƏDRİSİNƏ DAİR	112
Əsədova Ruqiyyə	
İNGİLİS DİLİNDƏ TERMINATİV VƏ QEYRİ-TERMINATİV FEİLLƏR.....	113
Hacıyeva Aytən	
XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN BƏZİ LİNQVİSTİK XÜSUSİYYƏTLƏRİ HAQQINDA (QRAMMATİK İNTERFERENSIYA VƏ TİPOLOJİ FƏRQLİLİKLƏR ASPEKTİNDƏ).....	114
Hacıyeva Minaxanım	
DÜNYANIN DİL MƏNZƏRƏSİNİN YARANMA XÜSUSİYYƏTLƏRİ	116
Hasanquliyeva Elnarə	
İNGİLİS DİLİNDƏ NOMİNATİV-KOMMUNİKATİV FRAZEOLÖJİ BİRLƏŞMƏLƏRİN LİNQVİSTİK ASPEKTLƏRİ.....	117
Həsənova Nailə	
İXTİSAR VƏ ABREVIATURALARIN İŞLƏNMƏ VƏ MƏNA XÜSUSİYYƏTLƏRİNDƏN	118
Xanbutayeva Leyla	
LEKSİK AMBİQİTİVLİYİN MENTAL REPREZENTASIYASI	119
Xanhüseynova Amalya	
İNGİLİS DİLİNDƏ FRAZEOLÖJİ VAHİDLƏRİN SEMANTİK-STRUKTURU	120
Xəsməmmədova Tahirə	
XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNİN LİNQVİSTİK PROBLEMLƏRİ: KOMMUNİKATİV ÇALIŞMALARIN SİSTEMLƏŞDİRİLMƏSİ	121

Ибадуллаева Мехрибан

ОСНОВНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ФРАЗОВОГО УДАРЕНИЯ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ..... 122

İbrahim Ülfət

ОБ ЭВФЕМИЗМАХ В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ФРАНЦУЗСКОГО ЯЗЫКА..... 124

İbrahimli Nərmən

İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ AUTENTİK DİALOQLARIN YARANMASININ

LİNQVO-DİDAKTİK XÜSUSİYYƏTLƏRİ 125

İbrahimova Samirə

ÇƏTİN SÖZLƏR ÜZƏRİNDƏ İŞ NİTQ MƏDƏNİYYƏTİ FORMALAŞDIRMAĞIN

ƏSASI KİMİ..... 127

Иманова Эльвира

КОМПЕТЕНЦИЯ ДОКУМЕНТИРОВАНИЯ КАК УСЛОВИЕ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ

ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОГО ПЕРЕВОДА 129

İsayeva Rəfiqə

FRANSIZ DİLİNİN FONETİKASININ TƏDRİSİNDƏ RAST GƏLİNƏN SƏHVLƏR VƏ

ONLARIN ARADAN QALDIRILMASI 130

İsrafilova Gülmə

КОГНИТИВНЫЙ ПОДХОД В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА..... 131

Kərimova Bəyim

AZƏRBAYCANLI TƏLƏBƏ AUDİTORİYASINDA İNGİLİS DİLİ TƏLƏFFÜZÜNÜN

MƏNİMSƏNİLMƏSİ PROSESİNDƏ BAŞ VERƏN MÜSBƏT VƏ MƏNFİ KÖÇÜRMƏLƏRƏ

DAİR: FONETİK İNTERFERENSİYA PROBLEMİ..... 132

Kərimova Şücaət

TƏDRİS PROSESİNDƏ ÇOXMƏNALILIĞIN KOMMUNİKATİVLİK MƏSƏLƏLƏRİ..... 134

Qocayeva Mətanət

SİNTAKTİK OMƏNİMLİK..... 135

Qocayeva Şəfiqə

İNGİLİS DİLİNDƏ SÖZ VURĞUSUNUN SPESİFİK XÜSUSİYYƏTLƏRİNƏ DAİR 136

Quliyeva Aynur

TƏRCÜMƏŞÜNASLIĞIN AKTUAL PROBLEMLƏRİ..... 137

Quliyeva Nərmən

“BRITISH” VƏ “ENGLISH” KONSEPTLƏRİNƏ DAİR BƏZİ QEYDLƏR 138

Qurbanova Turanə

MÜXTƏLİFSİSTEMLİ DİLLƏRİN SÖZ YARADICILIĞINDA

REDUPLİKASIYANIN ROLU 139

Qurbanzadə Fatma

DİLDƏ ELLİPSİSİN ƏHƏMİYYƏTİ..... 141

Məmmədov İlyas

İDİOMLARIN TƏDRİSİ ZAMANI DOĞRU TƏRCÜMƏ STRATEGİYASININ SEÇİLMƏSİ.... 142

Məmmədova Jalə

MÜXTƏLİFSİSTEMLİ DİLLƏRDƏ EKOLOGİYA TERMİNLƏRİ TERMİNOLOGİYANIN

BİR QOLU KİMİ 143

Məmmədova Leyla

İNGİLİS VƏ AZƏRBAYCAN DİLLƏRİNDƏ “İNSAN KONSEPTİ”

MƏFHUMU VƏ ONA MÜXTƏLİF YANAŞMALAR..... 144

Məmmədzadə Cavanşir

FARS DİLİNDƏ TƏRCÜMƏ PROSESİNDƏ KONTEKSİN ROLU 145

Məmmədzadə Rəna	
DİSKURSDA HADİSƏ ZAMAN-MƏKAN KATEQORİYASI KİMİ	147
Məqami Aygün	
FRANSIZ DİLİNDƏ POLİSEMİYƏ VƏ OMONİMİYƏ PROBLEMİ	148
Mircəmil Seyid-Rzayev	
SÖYLƏMİN SEMANTİK KOMPONENTİNİN REALLAŞMASINDA SİNTAKTİK STRUKTURUN ROLU	149
Musayeva Pərvin	
İNGİLİS DİLİNDƏ KÖMƏKÇİ VƏ MODAL FEİLLƏRİN TƏLƏFFÜZ VARIATİVLİYİNƏ DAİR	150
Musayeva Püştəxanım	
SÖZÜN YADDA SAXLANMASINA DAİR	151
Nuriyeva Səadət	
"THAT" BAĞLAYICI İLƏ BAĞLANAN BUDAQ CÜMLƏLƏRİN MÜƏYYƏNLƏŞDİRİLMƏSİ ZAMANI YARANAN ÇƏTİNLİKLƏR	153
Rüstənzadə Aygün	
İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİNDƏ DİSKURS ANALİZİNƏ İSTİNADIN PERSPEKTİVLƏRİ HAQQINDA (ELİTAR DİSKURSun LİNQVİSTİK XÜSUSİYYƏTLƏRİNİN TƏDRİSİ KONTEKSTİNDƏ)	154
Səfərova Gülnarə	
İNGİLİS DİLİNDƏ İNTONASIYANIN TƏDRİSİNDƏKİ PROBLEMLƏRƏ DAİR	155
Səfərzadə Amina	
ON THE PROBLEM OF BASIC FUNCTION OF ENGLISH WORD ORDER	157
Səlimova Fidan	
DİLİN YARANMASI VƏ İNKİŞAFI PROBLEMİNƏ DAİR	158
Səlimova Nərgiz	
DÜNYANIN DİL MƏNZƏRƏSİ VƏ ONUN YARADILMASINDA DİL VASİTƏLƏRİNİN ROLU	159
Seyid Vəfa	
ORTA ƏSRLƏRDƏ MƏNBƏ DİLİNİN BAZASI ƏSASINDA BASK VƏ ROMAN DİLLƏRİNDƏ BAŞ VERƏN ONOMASTİK DƏYİŞİKLİKLƏR	161
Şirinova İzaura	
MÜRƏKKƏB SİNTAKTİK VAHİDLƏRİN VARIATİVLİYİ	162
Şirzadə Lətifə	
SİNONİM PARADİQMLƏRİNİN DİLDƏ BƏDİİ İFADƏ VASİTƏSİ KİMİ İŞLƏNMƏSİ	164
Tahirova Səbinə	
İNGİLİS DİLİNİN TƏDRİSİ PROSESİNDƏ İNGİLİS DİLİ SAİTLƏRİNİN PROREALİZASIYASINDA YARANAN ÇƏTİNLİKLƏR	165
Umudova Məhbubə	
METAFORLAR MÜHÜM ÜSLUBİ VASİTƏ KİMİ	167
Valiyeva Nigar	
SOCIOLINGUISTIC ISSUES IN GLOBAL ENGLISH TEACHING	168
Yusifova Zeynəb	
XARİCİ DİLLƏRİN MƏNİMSƏNİLMƏSİNİN PSIXOLİNQVİSTİK ASPEKTLƏRİNİN TƏHLİLİNƏ DAİR TƏCRÜBİ ARAŞDIRMA (NEOLOGİZM-BLENDİNGLƏR)	169
Zamanova İlaha	
KÖMƏKÇİ FEİLLƏRİN REDUKSIYAYA UĞRAMIŞ VARIANTDA TƏLƏFFÜZÜ	170

<i>Zeynalova Aybəniz</i>	
AZƏRBAYCANDA NATİQLİK SƏNƏTİNİN İNKİŞAF TARİXİ.....	171
<i>Zülfüqarova Elmira</i>	
İNGİLİS DİLİNDƏ FONEM-QRAFEM UYĞUNSUZLUĞUNUN YARATDIĞI ÇƏTİNLİKLƏR	173

V. XARİCİ DİLLƏRİN ONLAYN TƏDRİSİNİN AKTUAL PROBLEMLƏRİ

<i>Alıyev Ceyhun</i>	
ONLAYN TƏDRİSİN PSIXOLOJİ MƏSƏLƏLƏRİ.....	174
<i>Allahverdiyeva Farida</i>	
THE ADVANTAGES OF ONLINE SYSTEM OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES	175
<i>Aghayeva Nigar</i>	
THE EFFECTS OF INFORMATION TECHNOLOGY IN EDUCATION.....	177
<i>Əliyeva Türkan</i>	
MƏSAFƏDƏN TƏHSİL BU GÜN	178
<i>Xanızadə Pərvanə</i>	
İNTERNET PLATFORMALARI-XARİCİ DİLLƏRİN DİSTANT TƏDRİSİNDƏ DİDAKTİK VASİTƏ KİMİ.....	180
<i>Qurbanova Sevil</i>	
YAZI BACIRIĞININ ONLAYN QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ STRATEGİYALARI.....	181
<i>Məmmədova Xuraman</i>	
ONLAYN DƏRSLƏRDƏ TƏLƏBƏLƏRİN AKTİVLİYİNİN ARTIRILMASI YOLLARI.....	182
<i>Nəsirova Pərvin</i>	
XARİCİ DİLİN DİSTANT TƏDRİSİ.....	184
<i>Putayeva Elnarə</i>	
XARİCİ DİLİN ONLAYN TƏDRİSİNDƏ METAFORALARIN YERİNƏ YETİRDİYİ FUNKSİYALAR.....	185
<i>Şahbazlı Çinarə</i>	
XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNDƏ DİSTANT TƏHSİL ÜSULUNUN ÜSTÜNLÜKLƏRİ.....	186
<i>Vəliyeva Malahat</i>	
BILINGUAL PEDAGOGY IN THE PERIOD OF ONLINE TEACHING	187

Çapa imzalanıb: 27.12.2021.
Format: 84x108 1/8. Qarnitur: Times.
Həcmi: 12.25 ç.v. Tiraj: 200.

“Sim-Sim” nəşriyyatı
Hüquqi ünvan: AZ1005, Bakı Şəhəri, Səbail Rayonu,
Nigar Rəfibəyli, ev 4/52